

CSÉPA FIÓKEGYHÁZAI

Tiszasas

Tiszasas önálló tanácsú község Szolnok megye kunszentmártoni járásában. Lakosainak száma 1960-ban 1820 volt.

A község legelőször abban az adománylevélben van említve, amelyben a király a Ráthót nembeli Nagy Leustachnak adományozta. Nevezett birtokosa 1347 előtt halhatott meg, mert ez évben özvegyének Erzsébet királyné egy oklevélben megígérte, hogy a birtok élvezésében minden körülmények között meg fogja védelmezni, halála esetére pedig ura testvére gyermekeinek biztosította az öröklést.

Úgy látszik, utóbb a király saját magának foglalta le, mert 1348-ban Kürttel együtt királyi birtoknak van jelölve. 1450-ben a Vezensenyi család birtokolta. 1550-ben a királyi adományozás a szomszédos birtokos hadvezér főúrnak, Kinizsi Pálnak juttatta. 1552-ben a család kihalása után Zay Ferenc, az akkori szolnoki főispán kapta.

A török hódoltság alatt a jászberényi várhoz tartozott és az ott állomásozó palánkbeli katonák között volt fölosztva. 1658-ban a lakosságot fosztogató rác sereg támadta meg, akik elől Borsod megyébe menekültek, s csak 1661-ben, református papjuk buzdítására tértek vissza. Lakosai ugyanis a török uralom alatt kálvinistákká lettek és elfoglalták a kicsiny templomot, amely Pongrácz György püspök 1674-es térképén látható.

A község a Rákóczi-felkelés idején 1709-ben újabb támadásnak volt ki téve és másodszor is elnéptelenedett.

Lakosai 1715-ben ismeretlen okból Tiszaújfalura költöztek, de csakhamar visszatértek, mert Althann M. Frigyes püspök 1718. évi látogatása alkalmával ismét helyükön voltak, de közöttük mindössze 20 Csongrádról áttelepült katolikus élt.

A község ezután gyorsan fejlődött. 1755-ben saját református lelkésze volt. Nem sokkal később a rombadőlt templom helyett újat építettek. Ekkor Steösszel Kristóf volt a birtokosa.

1848-ban több lakosa mint nemzetőr részt vett a szenttamási csatában.

1919. május 15-án a Tisza gátja a sasi részen átszakadt, a község földjeit árvíz pusztította.

Tiszaug

Tiszaug önálló tanácsú község Jász-Nagykun-Szolnok megye kunszentmártoni járásában. Lakosainak száma 1960-ban 1450 volt.

A község területe mint puszta Tiszsashoz tartozott a 14. század elején. Így birtokosai a Ráthold nemzetséghez tartozó Nagy Leustach és utódai. 1550 körül királyi birtok. Sümeghi Endre mester ughi jobbágyait 1338-ban a garamszentbenedeki apátság sági birtokának háborításáért ítélték el. 1391-ben ughi Szóváth Endre özvegyét és ughi Szunyogh Miklóst panaszolták be ugyanezért Szolnok megyénél.

1450-ben Hwgh már a Vezsenyi család birtokában van, tőlük erőszakkal foglalta el Kinizsi Pál 1472-ben. A török időkben elnéptelenedett és jászberényi katonák között osztották föl zsold fejében. 1697 körül mint puszta Hwgh néven van említve.

A török hódoltság alatt lakosai reformátusokká lettek, akik közé azóta kevés katolikus telepedett. Ezek használatára a Balassa-Steösszel család 1738-ban kápolnát építtetett a Szent Kereszt földmagasztaltatásának tiszteletére, amely most is fönáll. Szép barokk oltára valószínűleg az építés előtti időből származik.